

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 1. TEL.: 7-88

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA... 35.000 K
EGYES SZÁM ÁRA... 1.500 K

Talán beszéljünk másról

Igaz volt annak a jóslásnak, hogy a frankgyűlés tengeri kigyó válik, mely amilyen hosszú, éppen olyan veszedelmes és hiába vágnak le belőle egy darabot, tovább él. A magyar nemzetgyűlésen is újra kísért a frank-kigyó, hiába volt megelőzőleg csaknem két hónapos kizárólagos frankvita, a hónapok nem tudták ama csekély idő (?) alatt minden részletet megvilágítani, kideríteni, feltárni, megtárgyalni.

A két hónapos frankvitát még úgy ahogy meg lehetett érteni. Utóvégre az ellenzék hivatásának tekintve a kormánybuktatás és mint ahogy a háboruban a katona, mikor puskáját elsüti, nem gondolkodik afelől, hogy vajjon kit hogyan ér és hogyan talál! Ellenben a hosszú frankvita eredménye, a külföldi véleménynyilvánítások után bizonyos, hogy a kormányt a frankgyűlés kifolyólag nem lehet megbuktatni. Nem pedig egyszerűen azért, mert akármilyen súlyos vádak is emelnek taktikából eljelle, akármilyen következtetéseket vonnak le, — a nemzet széles rétegei nem következtetnek és nem emelnek vádat, mert tisztán látnak és egész egyszerűen unják már az egész frankgyűlést. Elvégre, ha néhány kőtyagos akármilyen főrangú ember is megbolondult, nem következik, hogy az egész országot elvezítse a fejét. A bünösöknek lakolni kell könyörtelenül, ennyi az egész.

Kétségtelen, hogy nem lenne ilyen egyszerű az elbírálás, ha a kormány, vagy valamelyik kormányférfi felelőssége és részessége beigazolást nyerne. De hiába minden önkínzás-ének, erre nézve még csak megközelítőleg sem sikerült valamelyes bizonyítékokat produkálni. Pedig a nemzetgyűlés ülés-termében már hónapok óta valóságos törvényszéki tárgyalás folyik, vád- és védbeszédek hangzanak el, kitergetik a legjelentéktelenebb vallomásokot a politikai el-lenszenv vagy rokonszenv szószá-val leöntve, a politikai gyűlölség, vagy barátság körítésével adagolva.

Nem jól van ez így. A bíróság dolga az igazság megállapítása. Csak páratlan bírói vizsgálat és eljárás hámozhatja ki az objektív igazságot. A politikai urak ne orozzák el a bírói tőgáját, ne tetszelegjenek a csalhatatlan bíró szerepében. Ha már mást nem lehet elérni, legalább várják be a bírói ítéletet, legalább az elsőt. Ezt követeli az igazságosság, a bárkivel szemben a méltányosság. Addig talán beszéljünk másról. Volna itt miről beszélni; a nehéz gazdasági helyzetről, a munkanélküliségről...

Trianon kezdti éreztetni hatását gazdasági vonatkozásokban is. Arról kell beszélni, hogy miként élünk meg a szűkre szabott határok között, bányáink, érdekes területünk nélkül... Erről beszéljenek, erről tegyenek valamit.

Bethlen miniszterelnök nemzeti jövőnk nagy problémájáról, melyre feleletet adni senki sem tud

„Ami ma van állandó nem lehet -- a mai élet nem élet, hanem lassu halál“ -- „Szálljon magába minden magyar“
Nagyfontosságú kijelentések a Tisza emlékvacsorán

Budapest, április 22. Impozáns méretek között a magyar politikai, társadalmi és gazdasági élet legesetésebb rétegeinek részvételével zajlott le ma Tisza István születésének évfordulója alkalmából a Tisza-szerteg emlékvacsora. A Hungária összes termet megtöltötte a lakoma előkelő közönsége. A lakomán megjelentek Horthy Miklós kormányzó és a Budapesten tartózkodó királyi hercegek. Közéletünk mintegy 600 tényezője vett részt a lakomán, amelyet ez alkalommal az ünnepi beszédet Bethlen István gróf miniszterelnök mondotta.

Bethlen István beszéde elején Tisza nagyságát, életét, működését jellemezte.

— A mi nemzetünknek — egymond — az utolsó 400 év óta csak mártírjai vannak és történelmi nagyjaik kevés kivétellel bukásuk és mártíromságuk révén váltak hallhatatlannokká. Zrinyi Miklós, a költő, Rákóczi Ferenc, Széchenyi István, Kossuth Lajos, Tisza István élete egy-egy tragédia. Az ügy, amelyért harcoltak, elbukott és az ügyvel együtt bukkak el ök is.

— Kérdem, kisebb-e Tisza István mint akármelyik más nemzeti hősiünk csak azért, mert az ügy, amelyért élt és meghalt, elbukott és mert Széchenyi szavával élve „füstbe ment az ő élete“.

— Nem uraim! Ha Tisza István hiába élt volna, akkor hiába élték többi nagyjaik is. Nagyjaik a ki-tűzött célt rendszeren el nem érik, az ügy, amelyért küzdenek, elbukik, de a nemzet a katasztrófából újra életre kel, még pedig azoknak az eszméknek a jegyében, amelyekért küzdöttek és véruket ontották.

Végigvezette aztán a szónok a hallgatókat Tisza működésének minden fázisán és aztán a jövő képét festette és fejtette megrázó szavakban.

A nagy harcban nemcsak a monarchia daraboltott fel, de elbukott az orosz birodalom is. Nem kétséges, hogy a nagy orosz nemzet előbb-utóbb újból világpolitikai tényezővé válik és a nagy német nemzet is kiheveri az őt ért veszteséget. Mi magyarok nem akarunk orosz vasalbusokká válni és bármilyen történelmi és kultur-kapocs is fűz Németországhoz, egyetlenségünket ebben az irányban is meg kell őrizni épp úgy, mint azt tettük ezer éven keresztül. Mi magyarok akarunk maradni és független nemzeti életet élni. A mi érdekeinknek csak olyan berendezkedés felel meg Európának ezen a pontján, amely egyfelől teljes mértékben biztosítja nemzeti függet-

lenségünket, lehetővé teszi területi erőnknek teljes szabad kifejlődését, másfelől gazdaságilag szabad mozgást nyújt nekünk a Duna medencéjében egy olyan nagy területen, amely mindnyájunknak biztosítja a gazdasági fejlődést és prosperálást. A monarchia szétarabolatott, — történelmi hivatását többé nem teljesítheti.

Mi lesz velünk? Más, nagy és hatalmas nemzetektől függő, kérészeletet folytató, rab nemzet? Belékényszerítettünk körülöttünk élő és minket gyűlölő kis nemzetekkel együtt valamely federaliztikus állami alakulatba, mint házassalek, a kik barátságban együtt élni képtelenek, de egymástól elválva sem tudnak megenni? Képesek leszünk-e végső erőinket latba vetve, mindannyiunk összefogásával saját lábunkon megállani és Magyarországot újból tekintélyes, másoktól tisztelt és barátságilag keresett állammá tenni?

Ezek a nagy kérdések fojtogatják torkunkat. Ez nemzeti jövőnk igazi nagy problémája, amely rettentően komoly perspektívában, mint gonosz álom üli meg lelkiünket, amelyre ma kielégítő választ adni senki, széles e világon nem képes.

Csak egyet érezünk biztosan és ez az, hogy ami ma van, állandó alig lesz, nemcsak azért, mert így élni nem lehet és ez az élet inkább lassu halál és pusztulás mindnyájunkra nézve, — hanem azért sem, mert az újulás horizontján új viharok jeleit látjuk, amelyek könnyen elseperhetik azt, ami ma, mint kártyavár, — amelyet emberek, még pedig rövidlétű emberek tákoltak össze, — soha sem marad meg, mert mindent a világháború és valljuk be: részben a magunk büne is idézte fel.

Tisza István nem kereste és nem munkálta a háborút, amely idáig juttatott. Mindent elkövetett ellene, ami hatalmában állott, nem akart hódítani, nem akart anexiót, csak védeni akarta azt, ami a magyar volt ezer év óta és fenntartani, ami biztosságot nyújtott a nemzetnek, de azt a harcot, amelyről ma látjuk, hogy nemcsak ezer éves birtokállományunk integritásáért, hanem a magyar nemzet független ségének nemzetközi létfeltételéért is folyt, utolsó leheletig orosz-lán-szívvvel küzdötte végig. Világosan látta, hogy miben megy a játék és hogy a háború elvesztése milyen következményekkel járhat. Soha nagyobb felelősség államférfi vállain nem nyugodott, mint az övéen és ő ezt a felelősséget elszánt akarrattal, rettenthetetlen bátorsággal, de mindig nyitott szemmel és lelkiismeretes körültekintéssel végez-

te. Az ő felelősségénél csak egy ir-tózatossabb felelősséget látok a történelem ítélőszéke előtt és ez azoké, akiknek számolniuk kell Isten és ember előtt azért, hogy sorsdöntő percekben bele vitték a zavart, a perlekedést, a visszavonást a nemzet közéletébe s ezáltal a nemzet ellenálló képességét meggyengítették a végső harcban. Az eredmény az volt, hogy a döntő pillanatban, a mikor megmenthető lett volna sok minden, amit így el kellett vesztitenünk, oldott kéveként hullott szét a nemzet.

Tisza emlékének azzal tartozunk, hogy félre téve minden mel-lékletekintet, összeálljunk mind-azok, akik magyaroknak érezzük magunkat, nemcsak röpke szóban, hanem a lélek mélyén lakó önfegyelem, elszántság és áldozatkész-ségben, és ezt a nemzetet kivezes-sük egyesült erővel abból a katasz-trófából, amelybe Tisza István ha-lála folytán beállott nemzeti bukásunk sodort.

Szálljon magába a magyar és ne akarja mindenki a hazát a maga módja szerint megmenteni, ne akarjon mindenki vezér lenni, — s akkor nincsen ok veszteségünkkel siratni.

Azzal a bensőséges imával veszem kezembe a serleget, hogy tanulja meg minden élő magyar hazáját olyan önzetlenül szeretni, érette úgy élni és meghalni, mint Tisza István, mert akkor, de csak akkor e honra új jövő virulhat.

Hadikölcsöntulajdonosok küldöttsége Bethlennél

Budapest, apr. 22. Bethlen miniszterelnök, valamint Bud pénzügyminiszter ma délben fogadták a hadikölcsön címlettulajdonosok országos nagybizottságának küldöttségét.

A küldöttség mind a miniszterelnöktől, mind a pénzügyminiszter-től azt kérte, hogy a kormány foglalkozzék a hadikölcsön kérdés égető és sürgős megoldásra váró problémájával és nyújtson módot arra, hogy az érdekeltek részéről javaslat vagy megoldási módzatok legyenek előterjeszthetők és azokat a kormány tegye magáévá.

Bethlen miniszterelnök és Bud pénzügyminiszter jóindulatulag hallgatták meg a küldöttség kérését és biztosították, hogy az általuk képviselt érdekeltség részéről benyújtandó konkrét javaslatokat a minisztertanács elé viszik.

A küldöttség köszönettel vette tudomásul a miniszterek választását.

A Pallavicini-ügyben a Ház többsége elfogadta a mentelmi bizottság jelentését

Szociálista szónokok a költségvetés vitájában

Budapest, ápr. 22. A nemzetgyűlés esztendői ülésén Grieger Miklós volt az első szónok, aki kijelentette, hogy nem pártja nevében beszél, hanem saját véleményét fejtí ki. Békés eszközökkel kell törekedni a trianoni béke revíziójára. Meg kell értetni, hogy a magyar nem azonos az októberi forradalom pi-pogya alakjaival, sem az emigránsokkal. (A baloldal zajongásba tör ki. — Több közbeszólásra Varga Gábor azt kiáltja a szociálisták felé: Maguk most is ántant barátok, szégyeljük magukat.) A frankhami sitókban Trianon áldozatait látja. Az ellenzék minden igyekezete dacára sem tud hangulatot kelteni a kormány ellen az ország közvéleményében, amely nem emel vádat a kormány ellen. *Bethlent sokkal agyafurtabb politikusként tartja, sem hogy ilyen együgyű dologban, mint a frankhamisítás részi vett volna.* A leleplezésekből konstatálja, hogy az a politika, amelyet a frankügyben a kormány ellen folytatnak, méltatlan nemzeti és konzervatív politikushoz. — A költségvetést elfogadja.

Utána Batiz Gyula szólalt fel, a ki hibáztatja, hogy a kormány nem készített évekre terjedő nagyszabású építkezési programot. Határozati javaslatban kéri, hogy a kormány a magánépítkezések részére alacsony kamatu, hosszú lejáratu jelzálogkölcsönről gondoskodjék. — Hosszasan foglalkozik a munkanélküliség kérdésével, majd a pénzügyi politikát bírálja. Aztán a titkos társaságok működésére tér át. A kormányuk kell legjobban tudnia, melyek a titkos társaságok és hogyan kell azok ellen eljárni. Felolvassa a Csaba bajtársi egyesület egyik tagjához intézett lev. lapját, amelyben disztáborozásra hívja fel őket a Koós-féle vendéglőbe. (Felkiáltások a jobboldalon: Hát mi ebben a titkosság?) A lev. lapon ha lálejes bélyegző van.

Szomjas Gusztáv: Hiszen orvos-tanhallgatók a Csaba bajtársi egyesület tagjai.

Batiz: A bajtársi egyesületeket titkos társaságoknak tartja. Ha a kormány a titkos társaságok ellen fellép, — mondja — akkor ezeket sem szabad tűrnie. Fantasztikus egyesületi elnevezéseket olvas fel és kéri, milyen célra alakultak ezek az egyesületek. *A titkos társaságok feje Nádosy volt és ő az oka annak, hogy így elszaporodtak.* A felelőtlen elemeknek a titkos társaságok szolgálhattak buyóhelyként. A költségvetést nem fogadta el.

Jászai Samu szólalt fel ezután. Az alig néhány jelenlevő képviselőre utalva megállapítja, hogy a költségvetés ugylászik nem érdekli a törvényhozást. Tiltakozik az ellen a vita során elhangzott vád ellen, mintha a szociáldemokraták izgatnának. Nem a szociálisták izgatnak, hanem a munkanélküliség, a létszámcsoökkentés és az alacsony nyugdíjak. Statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a munkabérek nálunk alacsonyabbak, mint bármely más államban. Majd a szakszervezetek működését ismerteti. Tiltakozik az ellen, hogy a szociáldemokratákat azonosítják a bolsevistákkal. — A szakszervezetek vezetői a bolsevizmus alatt titkos gyűléseken tették szóvá a bolsevisták működését és nyíltan megmondták a népbiztosoknak, hogy örültség, amit csinálnak és ha így folytatják, temető lesz az egész ország. A javaslatot nem fogadja el.

Klárk Ferenc a következő szónok, aki foglalkozik a gazdasági kérdésekkel. — Birália a kormány

adopolitikáját és kifogásolja, hogy adózási rendszerünk a fogyasztási adóra van bázisozva. *Passzív adózási rendszerre kell áttérni.* — A forgalmi adó, a kinestári haszonrészedesés és általában a fogyasztási adókat meg kell szüntetni. A hadirokkantak illetményeit fel kell emelni. Sürgeti a munkanélküliség ellen biztosításról szóló törvényjavaslat mielőbbi letárgyalását.

Klárk: Olyan kormányt kíván, amely törvénybe iktatja az általános titkos választójogot és biztosítja az egyesületi és gyülekezési jogot és a sajtószabadságot. Csak radikális demokrata politika viheti előre az országot. (Gyúnyos derültetés és ellentmondások a kormány-párton.) A költségvetést nem fogadja el.

Ezután Rubinek István előadó terjesztette be a mentelmi bizottság jelentését Pallavicini György ögróf ügyében. Az előzmények ismeretése után betérjesztette a bizottság javaslatát, amely kéri a nemzetgyűlést, hogy Pallavicini György ögróft azért a sértésért,

amelyet azáltal követett el, hogy súlyos váddal illette a belügyminisztert, de nem bizonyította, *jegyzőkönyvi megrovásban részesítse s rendelje el a határozatnak Pallavicini kerületében és költségén falragaszok útján történő közhírretételét.*

Az előadó ismertette a precedenseket annak igazolására, hogy a bizottság határozatának meghozatalánál az eddigi gyakorlat szerint járt el.

Horváth Zoltán a kisebbségi véleményt terjesztette be. Az a felfogása, hogy csak az illetékes bíróság állapíthatja meg azt, hogy Pallavicini rágalmazott-e vagy sem. — Precedensekre hivatkozik, amelyekkel azt akarja bizonyítani, hogy az elnök nem járt el házszabályszerűen. Amennyiben a többség elfogadja a javaslatot, akkor a mentelmi jog ellen követnek el súlyos sértést. Ez az ut pedig a nyílt dik-taturához vezet. — Indítványozza, hogy térjen a nemzetgyűlés az ügy felett napirendre.

A szavazásnál a nemzetgyűlés többsége a bizottság javaslatát fogadta el.

Ezután az elnök napirendi javaslatot tett, amelyet a nemzetgyűlés elfogadott. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz és azon folytatják a költségvetés tárgyalását. Az ülés háromnegyed 7 órakor végződött.

Kormányzói elismerés a nyugalomba vonult debreceni táblabíráknak

Budapest, ápr. 22. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Kolbenhayer Kálmán és Papolezy Lajos kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott debreceni ítélőtáblai bíráknak, Vekerdi Pál és Harsányi Gusztáv kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott debreceni ítélőtáblai bíráknak, Budaházy Zoltán kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott debreceni ítélőtáblai bíróknak, Parletics Géza kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott debreceni ítélőtáblai bíróknak, Gerstner Miksa hajdusoboszlói járásbírói elnöknek, Ujfalussy József debreceni ítélőtáblai bíróknak, Csaba Antal járásbírói elnöknek, a Csaba hajdusoboszlói járásbíróknak saját ké-

relmükre történt nyugalomba helyezésük alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálatukért elismerését tudtul adják.

Továbbá Hoffmann József ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott debreceni törvényszéki bíróknak saját kérelmére történt nyugalomba helyezése alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálatáért elismerésül a kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére a kir. ítélő bírák és ügyészek részére megállapított harmadik fizetési csoport jellegét adományozta.

A legutóbbi hasonló kitüntetés a bírói és ügyészi karban 1921. év végén történt, s a mostani legfelsőbb elhatározás az azóta nyugalomba vonult bírák és ügyészek kitüntetését öleli fel.

Április 29-én 80 éves lesz Apponyi

A parlament megünnepli az évfordulót

Budapestről jelentik: Scitovszky Béla házelnöknel pártközi konferencia volt, amelyen Almássy László, Andrássy Gyula gróf, Ugron Gábor, Németh Károly, Pakots József, Lé-tay Ernő és Dródy Győző vettek részt. A pártközi konferencia tárgya annak a kérdésnek megbeszélése volt — miként ünnepelje a Ház április hó 29-én, Apponyi Albert nyolevanadik születésnapját és képviselővé választásának ötvenedik évfordulóját.

A pártközi konferencián Scitovszky Béla előadta, hogy pártokon felüli ünnepséget kell rendezni és azonkívül, hogy azon az üléson elnöki enuciációban fog megemlékezni Apponyi Albert grófról, javasolja, hogy aznap este parlamenti szoaré keretében ünnepelje a Ház a 80 éves Apponyi Albert gróft.

Ugron Gábor azt indítványozta, hogy a nemzetgyűlés adja ki Apponyi Albert gróf összes beszédeit, valamint azokat a beszédeket is, amelyeket Apponyi a delegációkban és legutóbb Genfben mondott.

Andrássy Gyula gróf viszont arra való tekintettel, hogy Apponyi nem

szereti, ha őt nyilvánosan ünneplik, azt javasolta, hogy a nemzetgyűlés elnök intezzen kérdést Apponyihoz az iránt hogy az üléssteremben spon-tán megnyilvánuló ünnepeletésen kívül hajlandó-e nyilvános helyen résztvenni az ő tiszteletére rendezett ünnepségen.

Mindhárom javaslatot elfogadta a pártközi konferencia és így a szoaré helyének megállapítása előtt az elnök előbb Apponyi gróffal fog érintkezésbe lépni.

Friedrich kihallgatása és nyilatkozata

Budapest, április 22. Friedrich Istvánt a vizsgálóbíró Pallavicini vallomására vonatkozóan hallgatta ki. Friedrich elmondta az újságíróknak, hogy a vizsgálóbírónak nem mondott el mindent, amit tud, de a főtárgyaláson ha az elnök figyelmeztetni fogja az eskü szentségére és a hamis tanúzás következményeire, akkor semmit sem szabad elhallgatnia.

Wolkenberg Alajos előadása Debrecenben

A Szent Erzsébet Egyesület kulturdelutánja

Igen előkelő közönség előtt folyt le a Szent Erzsébet Négyelet ötödik kulturdelutánja. A delután főnyét emelte a budapesti egyetem nagyevü tanárának dr. Wolkenberg Alajosnak előadása, ki klasszikus felépítésü, megrázó erejü beszédében mutatott rá azokra az értékekre, amiket a mai nemzedék megmentett és felsorakoztatta azokat a lelki kellekeket, amelyekkel ez értékeket felhasználhatjuk az ország talpraállításában. Legelsősorban és leginkább hangoztatta az integer ember feltétlen szükségességét; integritás lélekben, erkölcsben, közéletben.

Minden erkölcsi lezülést szeretnek mostanában a vesztett háboru és a forradalmak számlájára írni, de — ugymond — magunkban is hiba van. Széchenyi hármas elvének követésére van szükség, a magába szállásra, hivalkodás megvetésére és a megfeszített egyéni munkálkodásra. A magyarság — ugymond — könnyen behódol az idegen eszméknek, anélkül, hogy a németek hármas jelszavát követné; ez a hármas jelszó: Einsicht, Vorsicht, Nachricht. Ami Nyugatról jön, mindent kritika nélkül fogadnak el. Eszébe jut, hogy társzeker-látott virágot szállítani és látott szemetet szállítani. Így vagyunk azzal, ami külföldről jön. Kevés virág jött, de annál több szemét. Beszede végén a modern és szemérsémsértő táncok erkölcsrontó hatásáról beszélt. — A zsufolt terem közönsége többször viharos tapssal szakította meg a szónokot, akit beszede végén melegen ünnepeit.

A Piribauer-Mándy-Balczér trio művészi lelkük egész teljességét beleöntötték játékukba, nemkülönben Szekér Palika szavalata is érvényesítette a közönség kedvence előadó művészi drámai erejét. — A műsor bevezetőjében és befejezésében a Szent László Dalegyelet adott elő művészi precizitással két férfi kórust Kollwentz Rezső mesteri dirigálása mellett.

A pesti iparosgyűlés

Budapest, április 22. Az ipartestületek országos szövetsége ma nagygyűlést tartott a régi képviselőházban, amelyen Pálffy Dániel mutatott rá az iparosság súlyos helyzetére és ismertette az iparosság kívánságait. Utána Dénes István képviselő, majd Nagy Antal beszélt. Az előterjesztett határozati javaslatokat a nagygyűlés elfogadta.

Borzalmas családirtás bosszúból

Berlin, április 22. Polzenius lakatos tegnap este a tőle elváltan élő feleségének lakásán lelőtte anyósát, majd életveszélyesen megsebesítette feleségét és 12 éves leányát, valamint sógorát. Polzenius leánya nemsokára meghalt. Polzenius tetének elkövetése után a ház negyedik emeletéről levetette magát az udvarra, ahol élettelenül terült el. Polzenius tettét bosszúból követte el. Hosszabb idővel ezelőtt ugyanis feleségének és anyósának feljelentése alapján, akik azzal vádolták, hogy leányával bűnös viszonyt folytatott, Polzenius félévi fogházbüntetésre ítéltek. Polzenius továbbra is megmaradt ártatlanságának hangoztatása mellett és most a feljelen-tőkön akarta magát megbosszulni.

Az integritás visszaszerzésénél is nagyobb nemzeti célokat hirdetett dr. Kováts Andor egyetemi tanár a debreceni Tisza emlék-ünnepélyen

Tisza István boszniai küldetése és általában a forradalom előtti szereplése új megvilágításban

A Debreceni Tisza István Tudományegyetem csüttörtökön délelőtt a Kollégium dísztermében néhai gróf Tisza István miniszterelnök születésének 65. évfordulója alkalmából emlékünnepélyt rendezett. Az ünnepélyen megjelent Debrecen polgári és katonai előkelőségének ugyaszólván minden számottevő tagja. Páldás figyelemmel felvonult az egyetemi diákság is.

Pont fél 12 órákor vonult be a díszbe öltözött egyetemi tanács a díszterembe, élén dr. Lencz Géza rectorral. A Kollégiumi Kántus elénekelt a Hísekegyet, ezután dr. Lencz Géza rector megnyitotta az ünnepélyt. Hangoztatta, hogy nemzetünk jövője azon fordul meg, hogy minden tagja a tőle telhető legnagyobb erőfeszítést fejtsse ki.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után dr. Kováts Andor, a jogi fakultás nagytudományu professora emelkedett szólásra és megtartotta mélyenszántó, nemes gondolatokban gazdag értekezését gróf Tisza István 1918-as boszniai küldetéséről.

Bevezetésében utalt arra, hogy Tisza e vállalkozását sokan még olyanok is hajlandók voltak elhibázottnak minősíteni, kiket egyébként nem töltött el bitor ellenszenv újabb történelmünk e legheroikusabb alakja iránt, ellenségei pedig éppenséggel azt hirdették, hogy a monarchia délszlávjaival való megegyezés lehetőségét egyenesen Tiszának Szerajevóban folytatott tárgyalási módja sem misítette meg. Ily körülmények közt akadhatnak tehát, akik azt mondják, hogy Tisza e missziójáról üdvösebb hallgatni.

Ezek a kifogások azonban nem megállók. — Nyilvánvaló, ugyanis, hogy egy nagyhatalom történelmében oly kimagasló szerepet játszott férfinak mint aminőt Tisza töltött be, bár akármely politikai cselekedését is az itthoni elhallgatással a világ emlékezetéből kitörölni, meg nem történtté tenni ugysem lehet. Mit nyernünk vele, ha mi, mintegy szegénykezve hallgatunk felőle, ellenségeink azonban annál többet irnak róla. — minthogy tessék is, — persze a maguk szája szerint. *De Tisza ekkori szereplésére a jótékony feledés fátyolát takarni egyébként nincs okunk. Az a beállítás ugyanis, hogy odalenn Tisza rontotta el a dolgokat, merőben téves. A viszonyok ekkor már annyira ki voltak a magyarságra káros irányban fejlődve, hogy a délszlávokat az elszakadástól tekintve azt, hogy a monarchiának már a harcok után is veszített ügye volt, semmi földi tekintély nem tudta volna visszatartani. Hogy hazafiúi lelkiösmeretét követve még az utolsó percben is megpróbálkozott ezzel a feladattal, ezért csak hála illeti. Missziójának eredménytelensége nem rajta, hanem nagyhatalmi állásának összeomlásáért. Aminthogy viceversa egészen bizonyos az is, hogy az esetben, ha a végén a központi hatalmak diktáltak volna a békét, a délszlávok Tisza szerajevói magatartása dacára is megmaradtak volna a Habsburgok hűséges alattvalóinak, amely alattvalói hűségben ők, különösen a horvátok, a múltban egy nemzetiség által sem engedték magukat felülreállítani.*

Nos: Tisza valóban nem kapitulált. Hanem: teljes megértéssel és készséggel ugyan a jogosult délszláv aspirációk iránt — hisz a nemzetiségekkel szemben mindig méltányosságot és testvéri egyetértést követelt.

— mint a magyar expanzió Könyves Kálmántól és Nagy Lajostól örökölt gondolatának letéteményese, jennartotta igényeinket a Balkánon való érvényesülésre. Másképp valóban nem is cselekedhetett.

Mert ezen balkáni igények kielégítése, szükségszerű összefüggésben magyar hatalmi törekvésekkel a tengeren — mint Magyar imperiálmusz a Nyugatbalkánon című, a Balkán-háborúk idején megjelent brosürában is hirdetem: — Magyarország jövőendő nagyságának szükségszerű előfeltételeit képezik. Igaz, hogy a keserű sors ma nemcsak a nemzeti nagylét e célkitűzéseit fordított vissza bennünket, de még integritásunktól is megrobott: e szomorú helyzetnek azonban nem szabad meg akadályozni bennünket, nem különösen ifjuságunkat abban, hogy nagyobb nemzeti célokra is függessze tekintetét. Vajjon Olaszország megnyugodott-e, míg egyesülési művét, végső fázisában a világháborúban, végre nem hajította? Sőt nyugszik-e ma is? A Duca világhatalmi törekvéseit nemzete elragadtatótt helyrelelése kíséri. S Szecbia vajjon megnyugodott-e a maga két évtized előtti törpeségében? Meg tehát mi sem nyugodhatunk. Mert e mai vicinalizált országban a magyarságnak tespedőn elragadtálnia lehet ugyan, de egy nemzethez igazán méltón élni nem.

Dr. Kováts professzor beszéde további folyamán ismertette a monarchia nemzetiségi nehézségeit, ezzel kapcsolatban Ferenc Ferdinándnak magyar gyűlölettel sugalt megoldási kísérletét, amellyel szemben Tisza mindenképp arra törekedett, hogy a magyar túlsúly és hatalom a monarchiában annak esetleges új alakítása dacára is minden módon biztosítottassék. Ismertette különösen a bosnyák kérdés megoldását célzó különböző tervezeteket: a júcoszláv megoldást, mely a délszláv területeket a monarchia egy harmadik államába vonta volna össze. Vekerle magyar megoldását, mely Boszniából egy külön magyar bánátságot öhajtott alakítani. Vázolta azt a helyzetet, melyben 1918 szeptemberében Tisza beleavatkozott a bosnyák kérdés megoldásába, mert ő a bosnyák kérdést csak olyatén módon vélte rendezhetőnek, hogy ez a megoldás hön szeretett magyar hazája érdekeit mindenben respektálja. Részletesen ismertette Tiszának, ki a Piave mellett, tehát egyenesen a harcmezéről ment Boszniába, zágrábi és szerajevói tárgyalásait. Utalt arra, hogy Tisza utja bár eredménytelen maradt, ezért azonban Tiszát hibáztatni nem lehet, mert a monarchiát össze-dönteni készülő világ-vihart már ő sem tudhatta távortartani.

Ezután rátért azon események vázolására, melyek Tiszának Boszniából való visszatérése után oly drámai gyorsasággal követték egymást. Különösen ismertette a zágrábi délszláv nemzeti tanács és a horvát szabór elszakadási határozatait. Végül megemlékezett a tragikus október 31-ikének Magyarországra mind-örökre szomorú azon gaztettéről, midőn a legmagyarabb magyart az a politikai irány, mely ekkor Budapesten uralkodott, sirba döntötte. — Végül arra mutatott rá, hogy Tisza emlékezetét hűen őrzi nemzete. Magyarország — ugymond — ma a Tisza Istvánra gondolkor minden emberen az emlékezés, a keserűség, de egyben a reménység és az elszá-nás érzelmei hullámanak át. De ha ez így van, aminthogy igen, szászszorosan van az így ezen az egyetemen, amely homlokán az ő nevét viseli:

*Az ország zughat, akármít dobol,
E szívek mélyén mégis ő honol.
Pihen pajzsán, mint vas-ravatalon,
Szélid halott és mégis hatalom.*

Az értekezést, amely a magyar háborus történelem egyik legérdeke-sebb fejezete elől vont a el az ismeretlenség fátyolát, a közönség percekig tartó tapsal honorálta.

Lencz Géza rector köszönetet mondott dr. Kováts professornak az értékes előadásért és az ünnepélyt be-zárta. Az impozáns emlékünnepély a Kántus precíz énekszámával ért véget.

*Az ország zughat, akármít dobol,
E szívek mélyén mégis ő honol.
Pihen pajzsán, mint vas-ravatalon,
Szélid halott és mégis hatalom.*

Az értekezést, amely a magyar háborus történelem egyik legérdeke-sebb fejezete elől vont a el az ismeretlenség fátyolát, a közönség percekig tartó tapsal honorálta.

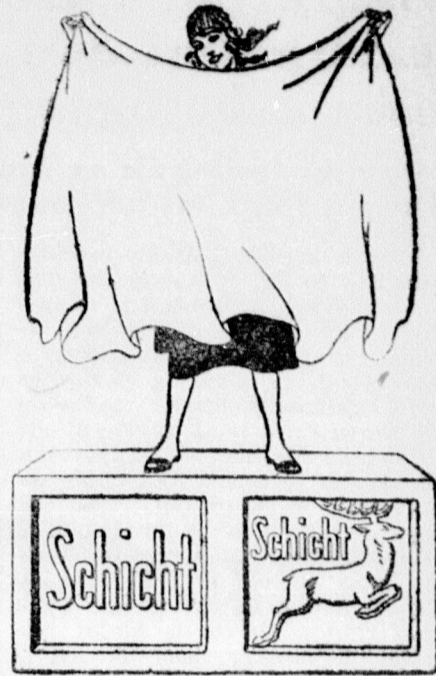
Lencz Géza rector köszönetet mondott dr. Kováts professornak az értékes előadásért és az ünnepélyt be-zárta. Az impozáns emlékünnepély a Kántus precíz énekszámával ért véget.

Kulturtartományokra fogják osztani az országot

A Tisza István Tudományos Társaság ülése

A Debreceni Tisza István Tudomány Társaság e hó 22-én. Tisza István születése napján, a református kollégium dísztermében, előkelő közönség jelenlétében tartotta meg évi rendes közgyűlését, — melyen Láng Nándor egyetemi tanár szakosztályi elnök elnökölt. Megnyitójában szölt Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter tervéről, mely szerint az országot kulturtartományokra készült osztani és az egyes göcönpontok az egyetemi városok lennének. — Az egyetemre és a Tisza István tudományos társaságra tehát ezen új szerepében óriási hivatás fog várakozni.

A mélyen szántó elnöki megnyitót után Tóth Lajos egyetemi tanár főtitkári jelentésében vázolta a múlt év történetét, felsorolva a tudományos társaság által a múlt évben tartott felolvasó üléseket és a tudományos társaság által a múlt évben kiadott műveket.

Aztassunk „Asszonydicséret” mosóporral, mossunk utána „Szarvas” szappannal.

igy a fehérnemű tökéletes kímélés mellett fáradtság nélkül a legtakarékosabb módon a legrövidebb idő alatt csodásan tiszta lesz.

SCHICHT MOSÁS

HAVAS harisnyáruházz
Bádagos-u. 1. (Tisza-palota.)

Selyemvásár!

la nyers selyem (schanting) eredeti színben	58 ezer kor.
la " " minden " " " "	90 " " "
la " " gyönyörű mintás " " " "	80 " K-lól
Crepé de Sinne már jó minőség	98 " kor.
la pán selyem egészen finom	78 " "
Szines Opál fehérremüre, schweici, 110 cm.	36 " "
Grenadin valódi (schweici) 120 cm	35 " "

A husvéti drak a harisnyáknál továbbra is érvé yben maradnak.

Kérem a cégre nagyon ügyelni.

FAGYLALT
már kapható
Sánthánál, Hatvan ucca 1.

Debreceni iparosok nagygyűlése a forgalmi adó, anyagbeszerző és a betegségélyező ügyében

Ugy módosították az Iposz határozati javaslatát, hogy a forgalmi adó azonnal való eltörlését kérik

Tegnap délelőtt 11 órakor a debreceni ipartestület zsúfolásig megtelt disztermében tartották meg az iparosok nagygyűlésüket, amelyen sérelmeik orvoslásával foglalkoztak. — Varjassy Imre elnök a megnyitás után bejelentette, hogy a megbeszélés tárgya az országos nagygyűlésbe való bekapcsolódás. — Az iparosok már kérték sérelmeik orvoslását, de intézkedés nem történt. Most az egész országban folyik mozgalom. A debreceni ipartestület részéről Mester Lajos alelnök és Lehner Lajos jegyző mennek fel az országos gyűlésre. Ezután dr. Diczig Alajos, kamarai segédtitkár ismerteti azt a határozati javaslatot melyet a sérelmek orvoslása végett az IPOSZ illetékes helyre felterjesztett. E javaslat 3 pontja a következő:

1. A súlyos adóteher könnyítése. 2. Az állami anyagbeszerző központ felállítására elleni állásfoglalás. 3. A betegségélyezőnek az iparosságra sérelmes rendelkezései.

Különösen a forgalmiadót tartják igen súlyosnak, amely már valóságos egyenes adóvá válik. A legradikálisabb orvoslást kérik: a forgalmi adó teljes eltörlését.

Szól az egyenes és a fogyasztási adó közötti aránytalanságról. Az állam összes bevételeinek 30 százalékát az adózás teszi ki — ugymond. — Megállapítja, hogy a pénzügyminiszter rendelete szerint méltánylandó esetekben megengedi a végrehajtás felfüggesztését, ma azonban, hiába kérték határozottabb, pontosabb megállapítását, hogy melyek a méltánylást érdemlő okok, a pénzügyminiszterium semmi intézkedést nem tett.

Indítványozza, hogy kérjék a fizetési meghagyások elleni felebezés birtokon belüli megtételének engedélyezését.

Ismerteti az IPOSZ határozati javaslatát, mely szerint az iparosság a teljes gazdasági csőd előtt áll. Nagyon sok iparos súlyos kamat-terhes kölcsönrel szabadulhat csak az árverés alól. Megígérték az indokolatlan magas adó leszállítását is, azonban ez sem következett be. A javaslatához hozzáfűzni kívánja, hogy ne a becslési, hanem a tényleges, megállapítható jövedelem legyen az adókulcs. A forgalmi adót osztrák mintára kell leépíteni és az egyfázisú rendszert bevezetni.

A fényüzési adót antiszociálisnak tartja, mert a munkát fényüzésnek tartja. Az iparosság mai nehéz helyzetét abban is látja, hogy nagyon sokan önállósították magukat.

Az anyagbeszerzési központ ellen megindított harc sikerrel járt, a kormány ezt a tervet elvetette. Talán csak szénközpontról fognak felállítani.

A betegségélyező pénztárról folytatott vita után Nagy Lajos asztalosmester kéri: módosítsák a javaslatot úgy, hogy indítványozzák az egyfázisú forgalmi adónak már a múlt évre szóló behozatalát.

Nagy Lajos után Nagy József, a kereskedő társulat főtitkára üdvözlö az iparosokat és felhívja őket, hogy fogjanak össze egyetértésben a kereskedőkkel.

Horovitz Dezső cipésmester azt ajánlja, hogy az adatokat felvevő helyszíni szemlékre a szakosztályoktól küldjenek ki szakértőt. A felszólalásra Diczig válaszol.

Kovács József cipésmester azt kifogásolja, hogy mindig a pénzügyi kiküldött méltányosságától függ a döntés. Azt is kifogásolja, hogy a forgalmat a segédek száma szerint állapítják meg, holott minden kereskedő ott tart, hogy el kell bocsássa

segédeit, viszont az adót a segédek magas száma szerint állapították meg. Kifogásolja a fényüzési adót, majd szól a jóléti műhelyek ellen.

Kósa Lajos cipész felszólalása után Kugler István cipész indítványozza, hogy tiz tagu küldöttség keresse fel a polgármestert és a főispánt, me-

morandummal.

Diczig rövid válasza után elfogadják az IPOSZ által megszerkesztett határozati javaslatot, azzal a módosítással, hogy kérik a forgalmi adó azonnal való eltörlését, az általános összegnek kellő időben való megállapítását, felebezés esetére helyszíni szemléknél szakértők bevonását, a felebezés birtokonbelüli tételét és hogy az ipartestület igazolványait a tanoncok számára hivatalosnak fogadják el.

Ezután még néhányan felszólaltak, majd elhatározták a polgármesterhez és főispánhoz beterjesztendő memorandum beterjesztését, melyet küldöttségileg juttasson el az elnökség. A gyűlés fél 1 után ért véget.

Komplikációk a Debrecen-Berettyóújfalui autóbuszjárat körül

Ferenczy Rezső berettyóújfalui lakos a főszolgabíró engedélyével autóbusz járatot tart fenn Debrecen és Berettyóújfalui között.

Ferenczy most beadványt intézett a városi tanácshoz és kérte, engedje meg a város, hogy a társaskoosi a Petőfi-terig bejárhasson és onnan indulhasson vissza.

Ezt a kérelmet támogatták Bihar megye vezető férfiai is, akik a városnál azzal érveltek, Debrecennek is nagy érdeke, hogy az ide gravitáló biharmegyei vidék megfelelő közlekedéssel bírjon. — Felhosszák, hogy a vasuti összeköttetés drága is és nem megfelelő. Egyik legfontosabb érvek az, hogy az autóbusz nem menetrendszerű közlekedést végez, hanem csak alkalmasszerűen indul, amikor egyeseknek be kell jönniük Debrecenbe, akkor többen összeállnak és kibérelnek az autóbust.

A városi tanács tegnap foglalkozott ezzel az ügyel, melynek előadója dr. Vargha Elemér főjegyző azt javasolta, hogy adják meg Ferenczynek az engedélyt.

Az előadói indítvánnyal szemben állott Vass Károly tanácsnok tiltakozása, akinek az volt a véleménye, hogy ezt az engedélyt nem lehet megadni, mert miniszteri rendelet írja elő, hogy ha több vármegyére kiterjedő közlekedést akar valaki létesíteni, akkor az összes érdekelt vármegyék véleménye alapján a kereskedelmi miniszter dönt az engedély tárgyában.

Vargha Elemér azzal is érvelt, hogy erre az esetre ez a megállapítás nem vonatkozhatik, mert hiszen itt szó sincs menetrendszerű közlekedésről és bármely autóra felülhet a társaság és mehet egyik megyéből a másikba minden engedély nélkül. Ez tehát nem jelenti a rendszeres közlekedés fenntartását. A tanács végül is dr. Vass Ká-

rolly tanácsnok álláspontjára helyezkedett és kimondta, hogy Ferenczynek az engedélyt nem adja meg a Petőfi-terig való bejárásra, azonban, ha megszerzi a miniszteri engedélyt a közlekedésre, — akkor nem emelnek kifogást az ellen, hogy bejöjjön a városba.

Igen sokan pályáznak a vágóhid kibővítésére és a Szent Anna uccai bérházra

A városi középítkezésekre hirdett versenytárgyalásokat a legnagyobb érdeklődés előzi meg. A vágóhid kibővítése és a Szentanna utcai bérház építésére a határidő holnap jár le. Jellemző a mai helyzetre, — hogy már eddig a vágóhídi munkálatokra 45, a Szentanna utcai építkezésre pedig 80 ajánlat érkezett be. — Tekintve hogy sokan az utolsó nap adják be ajánlataikat, ez a szám még emelkedhetik is.

A Svetits intézet saját költségén parkot akar létesíteni az épület előtt

A főkertész szerint a pázsit „nem fogna“

A Svetits-intézet érdekes beadványt intézett a városi tanácshoz. Azt kérte ugyanis, engedjék meg, hogy azon az utca részen, amely a koozi-ut és a gyalogjáró között húzódik az iskola előtt, kis parkot létesíthessen az intézet a saját költségén.

Az ügyet véleményezés véget kiadták Pohl főkertésznek, aki szerint nem lehet megvalósítani a tervezett parkot, mert különben a szimmetria kedvéért a másik oldalon is meg kellene azt csinálni. — Szerinte azonban sem ezen az oldalon, még kevésbé a másikon a pázsit nem fogna és így csak az uccát csufitanak el vele.

A tanács ilyen körülmények között a kérést nem teljesíti.

Egy vásárlás meggyőzői

Önt és hozzátartozóit is, hogy a legolcsóbban a

Hajdusági férfi-, fiu és gyermekruha áruházban vásárolhat

Eladásra bocsájtjuk a legdivatosabb szabású

férfi öltönyöket, fiu és gyermeköltönyöket, férfi felöltöket, magános, pantalló és sportnadrágokat. — Műhelyünkben mérték szerint férfiöltönyök már 1,200.000 koronától készülnek. —

Hajdusági férfi-, fiu- és gyermekruha áruház

Debrecen, Piac ucca 67. sz.
Frohner szálló épület.

== Cimre kérjük ügyelni. ==

Festékek

a legszebb zineken, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN

festéküzletben, PIAC UCCA 10. szám
Bikával szemben.

Könyvelő

elismerte tanácsnok, méltóképes munkaerő, gépi és gyorsíró, kitűnő adminisztrátor, — mérsékelt fizetési igényekkel, megfelelő állást keres esetleg önkormányvelést is elvállal. — Szives megkeresést „Könyvelő“ jelölésre a kiadóba.

Női Gyökér-kalap
50 ezer kor.

Kalapüzem

Piac-utca 9.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A Csokonai színház műsora:

Pénteken április 23-án: Bérletszünet. Premiere.

Szombaton, április 24-én: Bérletszünet.

Vasárnap, április 25-én, este 7 és fél órakor: Bérletszünet.

Hétfőn, április 26-án: A) bérlet, Kedden, április 27-én: D) bérlet, Szerdán, április 28-án: B) bérlet, Csütörtökön, április 29-én: C) bérlet.

S	J
Z	U
Dr. A	C
B	Z
Ó	I

Vasárnap, április 25-én, délután 3 órakor, olcsó helyekkel: *A királyné rózsája*, operette.

A színházi iroda jelentése:

Dr. SZABÓ JUCI szenzációs vígjáték sláger premiereje ma, pénteken bérletszünetben.

Dr. SZABÓ JUCI, Fodor László, a fiatal író-gárda kiváló tagja, ezen első színpadi művével világhírré tett szert. Budapestén a nagyszerű darab századik en suite előadásához közeledik, Wien, Berlin, Páris és Amerika lapjai pedig tele vannak a darab dicséretével és annak előkészületeivel. — Egyhangú vélemény, hogy Molnár Ferenc „Az ördög”-je óta nem volt hasonló jó és nagyszerű vígjáték, sőt dr. Szabó Juci azt felül is mulja. A színház pazar kiállításban és nagyszerű szereposztásban hozza színre a régen várt, kivételes sikert hozó darabot. A címszerepet Hermann Manczi játssza, kinek tehetségét a debreceni műértő közönség mindig méltányolta és akit dr. Bárdos Arthur, a Belvárosi színház igazgatója a jövő szezonjának starjává akar avatni. *Szülői Marcsa*, a közkedvelt, legnépszerűbb operette soubrette, egy szókimondó, pajkos kis cocotte szerepében összes tudását és egyéni kedvességét — ezuttal prózában is — teljes mértékben érvényesíti. *Pfispóki Rózsá*, a naiv, bájos keresztmama szerepében kabinet-alakítást fog nyújtani. *Rajz Ferenc*, mint nőhódító, gazdag föld-birtokos, a szerepéhez illő, elegáns és nagystíliú. *Tamás Benő* Virgil kacagató szerepét a töle megszokott módon fogja diadalra vinni. *Endrődi* a kiérdemesült professor szerepében nagyszerű caricaturát mutat be.

Dr. SZABÓ JUCI mai premiereje egy rég nem látott, forró siker lesz.

Dr. SZABÓ JUCI előadásaira jegyeket ajánlatos előre váltani mert ezáltal a tolongás és annak kellemetlenségeitől kiméli meg magát mindenki.

OLCSÓ helyekkel tüzte ki már most vasárnap délutánra az igazgatóság Farkas Imre óriási sikert aratott: *A királyné rózsája* operett, az eredeti, nagyszerű szereposztásban.

AZ ABNORMALIS hideg időjárás miatt az igazgatóság a színházat ismét fűtteti.

A mozgószínházak műsora:

Péntek, szombat, vasárnap:

APOLLO: A három testőr, Douglas, Fairbanks, Barbara la Marr. — Adolp Menjón a főszerepekben.

VIGSZÍNHÁZ: Rózsalovag 10 felvonásban.

URANIA: szombat—vasárnap: Két sláger. 1. Dick Big, a hetedik sheriff. 2. Szent hazugság. Az előadások pontosan kezdődnek.

Tűz a bolt helyiségben

Tegnap este a Péterfia-utca 6. sz. alatti bolt helyiségben rövidzárlat folytán tűz támadt. — A rendőrszem azonnal kitélefonálta a tűzoltókat, akik rövidesen lokalizálták a tüzet.

Tolatás közben elütötte a vagon

Tardi István 30 éves vonatkiszéret tegnap hajnalban a nagy pályaudvaron tolatás közben elütötte az egyik vagon. Derekaszy István pályatorvos részesítette első segélyben a súlyos belső sérüléseket szenvedett vonatkiszéret. — Tardit beállították a mentők a sebészeti klinikára. Állapota súlyos.

Egy vak leány látomása

Prágai jelentés szerint Kohnne-sreut községben Neumann Teréz fiatal leány, aki gyermekkor óta vak és tüdővésztes, szent Teréz napján visszanyerte szemvilágát és egészséges lett. A leány elmondta, hogy megjelent előtte Jézus és a leány kezén-lábján és homlokán vér serkent ki, ott, ahol a Megváltót megkoszorúzták a tövissel és kezét-lábját szegekkel átlukasztották. — A babonás nép tömegesen jár a községbe, ahol látni akarják a leányt. Az egyházi hatóságok nem tudják a kedélyeket lecsillapítani és tehetetlenek a nagy tömeggel szemben.

Erdekességek Tolstoj elhunyt magyar barátjáról

Sztankay Aba dr. debreceni gyógyszerész igen érdekes adatokat közöl egyik pesti lapban a nagy orosz írónak, Tolstoj Leó gróf nak mostanában elhunyt magyar orvosbarátjáról. Irja pedig a következőket: Tolstoj mindkét magyar orvosbarátja immar elhalálozott. Az egyik, Makoviczky Péter dr. évek előtt önkézzel vetett véget életének, a másikat, Skarván Béla dr-t, legutóbb lipótújvári járásorvos-t a mult hó 30-án szőlítá az Ur magához. A ritka magasműveltség orvos megérdemli, hogy megemlékezzünk róla. Mintegy 28 év előtt, mint okleveles orvosként volt Kassán s már akkor nagy Tolstojánus lévén, elveire hivatkozva, megtagadta az oldalfegyver viselését, ezért a cs. és kir. hadbírótság tiszthelyettesi rangja elvesztésére, egyévi várfogságra s orvosi diplomája elvesztésére ítélte.

A büntetés elől Skarván dr. Sváje ba menekült, levelet írt Tolstojnak, aki meghívta magához és mellette volt tíz évig. Büntetésének elvülése után hazajött s a hontmegyei Felsőterény községben húzódt meg nővérénél, kinek férje ott tanító volt. Ebben az időben folytak éppen a balassagyarmati hadgyakorlatok s itt megismerkedett egy magyar tábornokkal, akinek elpanaszolta a baját. A tábornok felvilágosította, hogy a katonai hadbírótság jogtalanul fosztotta meg orvosi diplomájától, eképpen ügye revídiálás alá került és Karván dr. az innsbruecki egyetemen nyert orvosi diplomáját visszakapta. Rövidesen a hontmegyei Bati járás orvosa lett. A háboru kitérésé után Verpelétre ment körorvosnak, majd az összeomlás után szülövärmegyéjébe, Liptóújvárra került, ahol azután, mint járásorvos, most bekövetkezett haláláig működött. Ugy is, mint orvos s mint ember is kiváló volt. Nagy nyelvismerettel rendelkezett. Beszél és írt német, francia, spanyol, olasz, angol és eszperantó nyelveken. — az összes szláv nyelveknek is mestere volt. Francia nyelven több tudományos és szépirodalmi műve jelent meg.

6000 koronáért vasárnap három napig: Debrecen. Tiszántúli Hir- lap és a Debreceni Heltői Újság közöl tíz szavas alkalmai apróhirdetést.

Csak Franck a kávédarálóval

Mi az örök házibéke
FRANCK és kávé szövetsége.

Tizenöt ló a sorsolási versenyben

Erdekesnek ígérkeznek a debreceni lóversenyek

A május 1-én és 2-án tartandó lóversenyek nevezései végkép lezáródtak. Meglepő nagyszámu a nevezések száma, a fővárosi állótulajdonosok tekintélyes része benevezte lovait és részt vesz a versenyeken. A második napi sorsolási versenyre 15 lovat neveztek be és így előre láthatólag érdekes küzdelemre lesz kilátás ebben a versenyben az elsőbbségért, mert ezt a győztes lovat fogják ott a helyszínen kisorsolni. A lovaregylet áldozatkészségét jellemzi, hogy módot ad közönségének, hogy részben ingyen, mert a belépőjegyek minden napra egy ingyen sorsjegy van mellékelve, — azonban azok, akik több sorsjegyet is óhajtának birtokukba tudni, azoknak módot nyújtott, hogy 10

ezer koronáért külön is vehetnek sorsjegyet — hozzájuthat egy 15 millió korona értékű versenylóhoz. Belépőjegyek, valamint az előjegyzett páholyjegyek Aszmann Ferenc főtéri férfidivatüzletében már most megválthatók. Értékes és szép tiszteletdíjakhoz jutnak a nyertes lovasok is. A tiszteletdíjak már szombaton láthatók lesznek a Forgalmi Bank főtéri kirakatában. Lóránt József titkár a program összeállításán most dolgozik és az első napi program már szombaton délután kész lesz s a főtözsdeben, valamint a Kossuth uccai újságpavilonban kapható is lesz. Az előjelekből ítélve az idei lóversenyek érdekességük mellett nívósak és nagy mezőnyűek lesznek.

Vérifagyasztó jelenetek közt ugrott le a negyedik emeletről egy budapesti uriaszony

Budapestről jelentik: Tegnap déli fél 1 órakor az Üllői ut 66-a. számú házban különös halálos tragédia történt.

Viruló szépségű fiatal asszony ugrott le a negyedik emeletről és összeszelezott tagokkal szállították a kórház felé a mentők, mielőtt azonban a kórházhoz értek volna, már meghalt.

Az Üllői ut 66-a. számú házban lakik Spegel Miksa gyáros, a Maklár Gyula és Társa festékgyár főnöke. Spegel Miksa fia néhány évvel ezelőtt feleségül vette Böhm Ernát, a ki másodéves medika volt.

Spegel Alfréd nem engedte tovább tanulni feleségét, szép, nyugodt család életet éltek, Budán laktak. Néhány hónappal ezelőtt a fiatal asszony panaszkodni kezdett arról, — hogy a feje napról-napra mind súlyosabban fáj. Ekkor orvosi könyveket vett elő a volt medika, azokat tanulmányozta s annyira foglalkozott bajával, hogy ennek hatása alatt súlyos agybetegséget képzelt be magának. Ez annyira megviselte idegeit, hogy ma délelőtt, halálos bajától való félelmében leugrott a negyedik emeletről. Zuhanásában lobogó szoknyája beleakadt a harmadik emelet rácsának egy kiugró szögébe és az

ijedten kicsődülő házbeliek már-már azt hitték, hogy a szerencsétlen fiatal asszony megmenthető az élet számára, mert néhány pillanatig lebegett a harmadik emeleti rácsban. — Azonban a szoknya végigszakadt és a harmadik emelet magasságából a szerencsétlen fiatal asszony az udvar kövezetére zuhant. Összetört tagokkal, ájultan terült el az udvar kövezetén.

Nyomában a rablómerénylőnek

Budapest, apr. 22. Ma délelőtt a kórházban magához tért az Alsóerdősor-utcai merénylet áldozata Mrasek Amália és személyleírását adott támadójáról. — Elmondta a leány, hogy dulakodott a támadóval, akinek arcát összekarmolta. — Dulakodás közben a merénylőnek egyik körme is letört. Legfeljebb 200 ezer koronája lehetett, amelyet elrabolt tőle a támadó. — A pontos személyleírás alapján remélni lehet, hogy a merénylő rövidesen kézre kerül, akit egy újpesti ügynök személyében sejtének.

A NAP HIREI

Viharos hossz a zenében

Gramofon, mozi, rádió: hatalmas lendületet adott a zene terjedésének. Ma már az általános műveltségnek olyan követelménye a zeneértés, mint az írás-olvasás.

Itt van Debrecenben Dezső Gábor zeneszerző, kinek dalait csak nemrég hallottuk rádióon, aki évek hosszú tapasztalatainak alapján összeállította érdekes módszerét, melynek alapján bárkit rövid néhány hónap alatt megtanít zongorázni. Magyar dalok, tánczene, operett-muzsika, műdalok precíz harmonizálása, naturalis összhangzattal, a zongorajáték könnyű tanítása: speciálitása Dezső Gábornak. Csoportos tanításokat is vállal, hármas-négyes csoportokban külön kezdők és haladók számára.

Dezső Gábor módszerére vonatkozó hatalmas munka nemrég hagyta el a sajtót. Naturalista zongoraiskola címe a könyvnek. A nagy kottaalbum alakú mű nyolcvan népdalt, csárdást stb. tartalmaz ami egymagában óriási értéket képvisel. Magánaton elsajátíthatja mindenki a zongorajátékot, aki 10 pengőért (125 ezer korona) megveszi a könyvet. Kapható a Debrecen és Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában, Bika bérházban.

Erdeklődők forduljanak Görös Lajos Batthyányi uca 26. sz. alatti rádió-üzlet tulajdonosához, aki szívesen szolgál mindennemű felvilágosítással.

— **Dr Magoss György polgármester Budapesten.** Dr Magoss György polgármester több fontos ügy elintézése végett Budapestre utazott, a hol egyúttal részt vesz a Tisza István Társaság Tisza emlékünnepején és vacsoráján.

— **Új tanársegédek.** A debreceni Tisza István tudományegyetem orvosi karának legutóbb tartott ülésén tanársegédekékké választották dr Komondy Pált, dr Ebner Bélát a szemészetre és dr Ádám Gyulát a bőrgyógyászatra. Három tehetséges fiatal orvos jutott ezzel előhaldáshoz.

— **Háborus emlék a tanács előtt.** Tudvalevő, hogy a háboru alatt és után is közellátási hivatal működött Debrecenben, amely feloszlott. A végelszámolása most került a tanács elé. Az erre vonatkozó iratokat a város felterjeszti a miniszterhez.

50 százalékos kedvezményes vasúti jegyeket ad ki a Máv. a kiránduló- és fürdőhelyekre

Az Államvasutak igazgatósága a városi lakosság üdülése és a turisztika fellendítése érdekében vasárnap és ünnepnapokon Budapestről és a nagyobb vidéki városokból egyes fürdőkre és kirándulási helyekre az ezévi nyári évad tartamára — május 16-tól szeptember 12-ig — csupán a kiadás napján érvényes ötven százalékkal mérsékelt menetdíjű jegyeket léptet életbe, még pedig Budapestről a Balatonra, Gödöllőre és Máriabesnyőre.

Gyömrőre, Kócánpusztára, Parádára és Esztergom, illetve Szob felé. — Ezenkívül Debrecenből, Egerből, Győről, Kaposvárról, Miskolcra, Pécsről, Nyiregyházáról, Székesfehérvárról, Szombathelyről és Veszprémből az egyes viszonylatokra. Részletes tájékoztatást az igénybevehető vonatokra nézve is az érdekeltektől állomásokon kifüggesztett menetrendi hirdetések — fognak nyújtani.

— **A francia Alpok.** A Mont-Blancról, a francia Alpokról és Grenoble-ról, az idei világkiállítás városáról tart előadást szombaton délután hat órákor a kollégium disztermében dr Hankiss János egyetemi tanár. Az előadást vetített képek illusztrálják, amelyek a francia havasok és a Dauphiné legszébb tájait mutatják be. Helybiztosítás tanácsos. Jegyek Csáthynál.

— **Vitéz temetése.** Vitéz téglási Pancsu Sándor, a 39. gyalogezred egykori hős katonája, kit vitézzé avattak, az elmúlt napokban elhunyt. Temetése tegnap délután volt nagy részvét mellett. A gyászoló sorában megjelent vitéz Nagy Pál tőbörnök, Lépes ezredes és több főiszt.

— **Izr. istentisztelet a Deák Ferenc ucai templomban:** Pénteken este háromnegyed 7 órákor. Szombaton reggel 7. délelőtt fél 11, délután fél 5 és este egynegyed 8 órákor. Hétköznapokon reggel fél 7 és este 7 órákor. A Kápolna ucai templomban szombaton reggel egy-negyed 8 órákor. Hétköznapokon reggel egy-negyed 7 órákor. — Az előjáróság.

— **Az Arany János Társaság Gyulai ünnepe.** A debreceni Arany János Társaság Gyulai Pál születésének évszázados fordulóján nagyszabású ünnepséggel áldoz a legnagyobb magyar kritikus emlékének. A centennárius ünnepély vasárnap, április 25-én délelőtt 11 órákor veszi kezdetét a Vármegyeháza disztermében. — Az ünnepély műsora a következő: 1. Megnyitó beszédet mond Haendel Vilmos dr. a Társaság elnöke. 2. Gyulai Pál költeményeiből szaval Kovács Miklós dr. 3. Emlékbeszédet tartja Mitrovics Gyula dr egyetemi tanár a Társaság tagja. 4. Gyulai Pál: „Pókainé” című költeményét szavalja Halassy Mariska, a Csokonai színház művésznője. 5. Gyulai Pál „Éji látogatás. „Hadnagy uram” és

„Ez a kislány a barna” című megzenésített költeményeit éneklő K. Voith Ilona operaénekesnő. Zongorán kíséri özv. Marschalkó Gusztávné. 6. Gyulai Pál prózai műveiből felolvasást tart Szentjóbby László. — A Gyulai ünnepélyre jegyek 20, 15, 5 és 3 ezer koronás áron előre válthatók a Csáthy és Antalffy könyvkereskedésekben.

— **Most nem kövezteti ki a város a Hajnal uccát.** A Hajnal ucca lakosai azt kérték a városi tanácsától, hogy a nagy sár és porra való tekintettel, mely Hajnal uccán eső, illetőleg szárazság idején uralkodni szokott, köveztesse ki a város az uccát. A tanács foglalkozott a kérelemmel, azonban arra való tekintettel, hogy a kövezési program az évre már ki van merítve és újabb munkálatok elvégzésére a városnak nincs pénze, a kérelmet most nem tudja teljesíteni.

— **Lakásigazolvány hatálytalansága.** Özvegy Balaskó Györgyné háztartásbeli, az özvegy Biharj Mátyásné tulajdonát képező: IV. kerület, K. Tóth K. uca 7. szám alatti házban egy szobából álló lakásra vonatkozó 10667—1923. sz. alatt, 1923. dec. 22-én, a debreceni állami lakáshivatal elnöke által kiállított lakásigazolványt elvesztette. Ennek folytán a lakásigazolványt érvénytelennek jelentem ki. — Kovács, elnök.

— **Új regenerátor a villanytelepen.** A villanytelepen új regenerátort állítanak fel. A vonatkozó versenytárgyalásra a határidőt április hó 30-iki lejáratával állapították meg. Az egyik budapesti cég most azt kérte, hogy terjesszék ki ezt a határidőt május 10-ig. A városi tanács azonban ezt a kérelmet nem teljesíti, így tehát a gépekre április 30-ig be kell terjeszteni a pályázóknak az ajánlataikat.

x **Milliókat érő versenylovakat** nyert tizezer koronáért a május 2-iki lóversenyen. Sorsjegyek minden tőzsdében kaphatók.

Dohnányi nagy sikere Pozsonyban

Pozsonyból jelentik: Dohnányi hétfőn óriási siker mellett hangversenyezett Pozsonyban s nagy és válogatott műsor után a közönség nem akart távozni, Dohnányit, aki szürke utiruhájában már távozóban volt, addig ostromolták, amíg újra zongorához nem ült és végrehossza nem volt a kitűnő magyar művész ünneplésének.

— **Levente évszázó ünnepély az iparostanonciskolában.** A folyó évi március hó végén felavatott Iparostanonciskolai Levente Ifjúság 1926 április hó 24-én este 7 órákor az iparostanonciskola 4. és 5. sz. termében évszázó ünnepet rendez az iparostanoncotthon javára a következő műsorral: Enekszám. Előadja az Iparos dalkör. Ameddig Isten nélkül... Irredenta szimfonia 3 felvonásban. Iria, betanította és rendezte Suta Gyula áll. el. isk. igazgató, leventeoktató. Szereplők: Kalmár Antal, Török Irma, Kovács Margit, Kovács József, Mónus István, Gyarmati Róza, Karika Irén, Török Lajos, Takács Eszter, Stefan Eszter, Kovács József, Móna Sándor, Török Piroška, Tóth Zoltán, Gyarmati Rózsá, Török Piroška, Virág Károly, Juhász Gyula, Móna Sándor, Kovács János, Balogh Gábor, Kokas Sándor, Balogh János, Fehér Lajos. A darabban előforduló zenészműveket Virág Károly és társai leventeszereplők látják el. Felvonásokban az Iparostanonciskolai zenekör magyar dalegyvelegeket ad elő. Enekszám. Előadja az Iparos Dalkör. Belépti díjak: I. hely 15.000, II. hely 10.000, állóhely 5000 korona. Tekintettel a jótékony célra, felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a rendezőség. Jegyek kaphatók az iparostanonciskola irodájában a hivatalos pénztárnál. A rendezőség élén áll Varjassy Imre ipartestületi elnök. dr Balla Gerő, az iparos levente ifjúság elnöke, az Iparos Dalkör elnöksége nevében Ekli József, dr Gulyás István iparostanonciskolai igazgató, Suta Gyula áll. el. isk. igazgató, leventeoktató. Pénztárnok: Vitéz Udvarhelyi Béla leventeoktató.

— **Ma pénteken este jelenik meg a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem, ez a népszerű közgazdasági hetilap Sesztina Jenő, az új kamarai elnök arcképével, szenzációs cikkeivel és hírekkel, az előzetes heti rádióműsorral.**

x **Megérkeztek a legújabb divatu angol szövetek.** — Szabó László úr szabó. Széchenyi- uca 1.

Nem reklám, hanem valóság,

hogy dus választékban gyönyörű szabású férfi és fiu ruhák olcsó árban a

Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi- és fiu ruhaárúházában

PIAC UCA 11. szám. (közvetlen a Bika-szálló alatt) szerezhető be. — Telefon 13-35. szám

Vizsgálat a Varga uccai szerencsétlenség ügyében

Megirtuk, hogy a Varga-utca sarkán a Hungária-malom teherautója belszakadt a földbe. Miután bal eset is történt, ennél fogva a műszaki ügyosztály bevonásával megtartották a köteles vizsgálatot.

Megállapították, hogy az eset színhelyén egy egészen kis lyuk volt nyitva, amely mellett azonban jobbra, balra a forgalmat rendszeresen lehet bonyolítani. Maga a szerencsétlenül járt sofőr is járt már egyszer ezen a napon ott, csak hogy üres autóval és akkor is kikerülte az utat. Mikor azonban másodízben megrakott teherautóval jött vissza, miután leszállt, megnézte ezt a lyukat, majd újra felült és nekihajtott ennek a helynek. Azt hitte, hogy el tud úgy hajtani a lyuk fölött, hogy az épen a két kerék közé essék. — Az óriási teher alatt azonban a lyuk két partja beszakadt és így történt az autó bal-eset.

Az utcát ennek ellenére nem zárták el a közlekedés elől, a forgalmat továbbra is le lehetett bonyolítani.

Kereskedők és Utazók Egyesülete értesíti azon urakat, kik nem tagjai az egyesületnek és estélyeiken megjelenni szándékoznak, hogy a névre szóló látogatási jegyüket a háznagy urnál átvehetik naponta délután 6-8-ig az egyesület helyiségében. — Ugyancsak tudatjuk azt is, hogy ezentúl estélyeinken Magyar Imre és fia zenekara szolgáltatja a zenét.

Feladás a Fordson-aktor tulajdonosokhoz. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur a közutak megújítása céljából a közutakon kötelező Fordson-aktorok vaskörmökkel bíró kerekeinek gummi abroncsozását kerekkel leendő kicserélését, illetve a kereknek lapos vasabroncsoszással leendő ellátását rendelte el. Felhívom ennek alapján a traktor-tulajdonosokat, hogy traktoruk kerekeit — közutakon való közlekedés esetén — a hivatkozott számú rendeletben előírt védőabroncsoszással lássák el, mert ellenkező esetben közút rongálásért ellenük a kihágási eljárás folyamatba fog tétetni és az okozott kár megtérítését kívül szigorúan fogják büntetni. — Dr. Vass Károly városi tanácsnok

Meglopott a volt gazdáját. Négyesi Julianna cselédleány a múlt év elején Lichtmann Imre debreceni lakosnál szolgált. Február elején kilépett a szolgálatból, de pár hét múlva éjjel visszalopódzott, felment a padlásra és összeszedve az ott száradás végett kiterített kb. 4 millió értékű fehérneműt, el akart távozni. A házbeliek azonban megballagták a kopogását és a leányt átadták a rendőrnök. Tegnap vonta felelősségre a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa és lopás bűntettében mondván ki bűnösnek, hat hónap börtönre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

Egy család a törvényszék előtt Kiss András testvérel, Margittal ez év februárjában több rendbeli lopást követet el. A lopott holmikat édesanyjuk értékesítette. Tegnap vonta őket felelősségre a debreceni törvényszéken Fülöp Károly törvényszéki bíró. A vádlottak azzal védekeztek, hogy nem volt betevő falatjuk és ezért kényszerültek idegen dologhoz nyulni. A bíróság Kis Andrást és testvérét lopás vétségéért három, illetve egy hónapi fogságra ítélte, az anyát orgazdaság vétségéért ugyancsak egy hónapra. Az ítélet jogerős.

32 állam pénzeiből összeállított reklámgyűjteményt loptak el az Alföldi Takarékpénztár bejárójánál

Különös betörés történt szerdáról csütörtökre virradó éjjel az Alföldi Takarékpénztár bejárójánál, amikor is ismeretlen tettes magával vitte a bank által kifüggesztett 32 exotikus állam bankjegyeiből összeállított bankjegy reklámszerényét.

A bank ugyanis reklám céljából a közönség okulására az összes exotikus államok (Kongó, Kína, Japán, satöbbi) pénzeiből, amelyek között ércérmek is voltak, egy gyűjteményt állított össze, amelyet egy még a Dávidházy által tervezett művészi kivitelű szerényben helyeztél el. Ezt a szerényt a bank bejárójánál függesztették ki egy vaskeretben.

A szerényt minden este bevittek, tegnap meglepedeztek róla illetve a bank mérleget készítő tisztviselők továbbra bentmaradtak hivatalukban s csak távozáskor akarták bevenni a mintagyűjteményt, amely azonban már nem volt sehol.

Ismeretlen tettes átlépte a bankbejáró előtti alacsony rácsot, a vas keretből kiemelte a szerényt s magával vitte a 32 állam pénzeiből összeállított gyűjteményt, melynek valutáris értéke 4-5 millió, gyűjtemény értéke azonban nagyobb. A tolvaj — aki után megindították a nyomozást — mindenesetre néhézzen fogja tudni értékesíteni a keleti és afrikai pénzeket.

A 35. számú anya- és csecsemőintézet a DMKE épületében. Tudomására adatik a város közönségének, hogy a Miklós uca 23. szám alatt eddig működött 35. számú anya- és csecsemőintézet 1926 április hó 23-tól kezdődőleg a DMKE épületében folytatja működését s ezen időtől kezdve a rendelések is ott tartatnak meg a délelőtti órákban.

Mit hirdet ma az Ingósgázó? (Kálvin tér 19. ref. püspöki héraldota, a Déry múzeum mellett, Telefon: 11-99.) Debrecen és vidékének legolcsóbb beszerzési forrása köztudomás szerint az Ingósgázó. Ha bármilyen felesleges tárgya van, egyedül csak itt értékesítheti. Elfogadjuk megbízást egész lakás-, üzlet-, irodaberendezések, hagyatékok kiürítésére. Állandó közvetítés, vétel és eladás! Tekintse meg kirakatainkat! Páratlan alkalmi vétel: borhályfotelek, borhálytűkrök, térfű és női szabószalonba való tűkrök szabó varrógépek, karikahajós varrógépek, gramofonok antik zenélő kazetták, antik órák, régi poharak, porcellánok, tenniszrakettek, gyöngvörű békebeli minőségű Wer-Velt ebédlő-szőnyeg, tűkrök mosdók, összecusukható vaságvak, előszobafasok, fürdőkádak, gyermekkoscsik, gyermekágyak mindenféle székek, hálószobabutorok, magános butorok antik komótok, ágyak, szekrények, fali és ébresztőórák, művészi festmények, ágy elé való gvarpuszönyegek, debreceni és hortobágyi emléktárgyak, Kálvin-képek és szobrok, gyermekjátékok, parádés lószerszámok és mindenféle ingóságok. Keresünk megvételre: kispárosoktól olcsó női és férfi felsőpöket, kerti garnitúrákat, kerékpárokat, fürdőkádakat, jégsekre-

nyeket, Schöberl-ágyakat, egész és félhálókat, hintaszékeket, íróasztalokat, könyvszekrényeket, arany- és ezüstenüeket, zálogcédulákat, dísztárgyakat, vivósisakokat, tenniszrakettek, hencsereket, diványokat, magános ruhaszekrényeket, konyhaszekrényeket, parádés- és igáslószerszámokat, ezüst evőkészleteket és mindenféle ingóságokat.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde zárlat. A budapesti tőzsdén zárlatig mintegy 20 vagon buza cserélt gazdát a tegnapi árnál 2500 koronával magasabban.

A tőzsdetanács hivatalos jegyzése: 76-os tiszavidéki buza 417.500—420.000, felsőtiszai 415—417.500, pestvidéki, fejmegyei és egyéb dunántúli 412.500—415.000, 77-es tiszai 422.500—425.000, pestvidéki, fejmegyei és egyéb dunántúli 417—420.000, 78-as tiszai 412.500—415.000, felsőtiszai 422.500—425.000, pestvidéki, fejmegyei és egyéb dunántúli 420—422.500, 79-es tiszai 427.500—430.000, felsőtiszai 425—427.500, pestvidéki, fejmegyei és egyéb dunántúli 422.500—425.000, rozs 242.500—245.500, takarmányárpa 230—250.000, sörárpa 283—325.000, zab 255—270.000, tengeri 200—202.500, korpá 175—180.000 mázsanként budapesti paritásában.

Ferencvárosi sertésvásár: Felhajtás 2350. Árak könnyű: 14—15, közepes 18—19, nehéz 18, 5—19. Irányzat lanya.

Gyászoló felek figyelmébe!

Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat
 értesítése:

Egyszerű temetés felnőttek részére: Koporsó 3/4-es fából minden szinben, szemfedél, párna, kántor, (stóla) fejfa (kereszt), sírásó, gyászkosci 2 lóval 750 ezer korona. Diszes és legdiszesebb temetések választás szerint mindig a legmélányosabb árak mellett.

Minden temetési árukból nagy választék.
 Tisztelettel

Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat
 Kossuth ucca 8.

Üzleti telefon 381. 21 éves cég. Lakás telefon 57.

Berzéli fotobörze

Piac-u. 38. (bent az udvarban.)
 Fényképezőgépet vesz, elad, becserél. Csakis az udvarban.

Az évszázadok óta elismert
gyógyhatású

Konvári Sósó-fürdő

gőz- lég és egyéb Eherepias fürdőket teljesen moderné átalakítva

1926. máj. 1-én megnyílik.

A fürdő orvosilag ajánlva különösen csusz, rheuma, köszvényes bántalmak és az összes női bajok ellen.
 A Fürdő-telepen levő több holdas árnyas park a legkellemesebb üdülőhely. Saját zenekar és egyéb szórakozások által a t. vendégek rendelkezésére szolgál. — Jó és olcsó konyha, állandó por- és szélmentes tiszta levegő. — Elsürendű maszór.

Posta- és vasuti állomás a telepen. Elő és utóidényben árengedmény. — Állandó orvosi ellenőrzés.

2 ágyas szoba 20 ezer kor.
Egy fürdő 10 ezer kor.

Rádió-
 vevőkészülékeket egy lámpástól 8 lámpásig legolcsóbban szerel

Szabó Lajos műszerész
 DEBRECEN, MAGOS-U. 25.
 Kérjen árajánlatot!

Ujdonság könyvek:

Megjelent a „MELIUSZ” kis könyvtára
 Uray Sándor református lelkész szerkesztésében.

Dr. Bauer:
 A nő K 250 ezer
 Benedetti Croce: A politika elemei K 37
Dumas:
 A három testőr türogia, 2600 oldal K 320
Erdős Renée:
 Báro Herczföld Clariss K 107500
Fuchsinger:
 A herceg és zsidaja K 93.750
Dr. Nemes Nagy Zoltán:
 Megfiatalítás, Dr. Voronoff párisi laboratóriumi igazgató világhírű műve K 50 ezer
Revész Imre:
 élete 1826—1891. K 100
Pirát Jenő:
 Magyar irodalom története, a művelt nagyközönség számára K 118.750
Dr. Szabó-Nyirő:
 Elmekörtán K 300 ezer
Victor Gabriella:
 A páfaki vár gyöngye K 65
Vorovich Géza:
 Az angol irodalom története 86.250
 Ady: Choix de poésies, versek Térey Sándor francia fordította.

Fenti könyvek kaphatók a
„Méliusz”
 könyv, papír, írószer és zenemű kereskedésben, FÉBENC JÓZSEF UT 26.
 Telefon 270.

Tetőfedést
 szerkesztőnő és mindenféle bádagos munkát legolcsóbban készít BURG IGNAC bádagosmester, Csapó ucca 11.

4000 koronáért hétköznap a Debreczen és a Tiszántúli Hírlap közli 10 szavas alkalmi apróhirdetését.

Apróhirdetések

BEVELEZÉS

NYUGDIJAS
idős tisztviselő, kényelmes lakással a központban, közös háztartásra nyugdíjas özvegy nő — vagy férfi ajánlatát kéri, cím és állás megjelölésével „Összetartás” jellegre a kiadóba. 936

MEGISMERKEDNE
46 éves nyugdíjas, jobb iparos férfi, hozzá illő nővel, kinek kevés hozománya van. „Komoly” jellegre lapkiadóba. 732

ALKALMAZÁST NYER

FIATAL
fodrászegéd allandóra, vagy kisegíteni felvétetik. Kiss, Csapó 84. 979

TISZTESSÉGES
mindenes főzőnő, jó bizonyítvánnyal felvétetik kis úri családhoz május 1-ére. Hunyadi-utca 24. szám.

CUKRÁZDÁBAN
mindenes szakácsné kerestetik vidékre. Gyereke van, nem akadály. Cím: Darabos-utca 52. 988

JÓ MUNKÁS
fodrász segéd beléphet. Király-u. 5.

ALKALMAZÁST KERES

KERESKEDELMI
érett, perfekt gyors, gépiró és könyvelőnő lehetőleg május 1-re megfelelő állást keres. Cím a kiadóban. 000

EGY
jőnevelésű leány pénztárnoknői vagy bármilyen üzleti kiszolgálást azonnal elfogad, bodegában. Cím a kiadóban.

HUSZONÓT-
millió korona óvadékkal jól jövedelmező állást keresek. Írásbeli ajánlatokat e lap kiadó hivatalába „Fix fizetés” jellegre kérek. 965

GÉP
és gyorsíró, szerény fizetéssel állást keres. Leveleket „Szorgalmas” jellegre. 982

CSAPSZEKBE,
vagy vendéglőbe kimerő, vagy raktárnoki állást keres 1., vagy 15-iki belépéssel agilis fiatal ember, szakmabeli. Cím a kiadóban. 976

FÜSZER-
szakmában teljesen járatos, kirakat rendezéshez is értő, jó megjelenésű segéd 1-ére, vagy 15-ére állást keres. Cím a kiadóban. 975

AJANLAT

HIBÁS
testüeknek művészies szabásu ruhák készülnek. Lövinger uri szabó Szent Anna 5. 987

HARMINC—
negyven millió korona tökével rendelkezem. — Jól jövedelmező üzlethez, ahol tökével biztosítva van, betársulnék. Ajánlatokat „24 éves vagyok” jellegre e lap kiadó hivatalába kérek. 964

NŐI

szalmakalapok százezer koronától kezdve. Jungreis Mari. Arany János utca 37. 971

TISZÁNTULON
versenyen kívül álló jól jövedelmező részlet üzlethez 1—2 személy, — egyenként 100—150 millió koronával betársulhat. Ajánlatokat „Részletüzlet Közkereseti Társaság” jellegre e lap kiadóhivatalába kérek. 969

URHÁZAKHOZ
mosni, vasalni elmegek. Háznál is mosók. Jókai-utca 6. 983

ÜGYES
varrónő házhoz meggyalogcsobb napi árban. Piac-u. 29., paplan varroda. 985

TÖLGYFA
száraz, felvágva, haza szállítva. 46.000 K. Rákóczi-u. 18. 940

ABLAKOK
minden nagyságban kérszen kaphatók. Blattner Kálmán ablakgyárában. Sziv-utca 14. 944

Aranyat
ezüstöt és zálogcédulát magas áron vásárol Véghe órák. Hunyadi-u. 15. 843

GYEREK-KOCSI
szakszerű javítását vállalom. Új keretek kaphatók. Varga-u. 29., lakatos. 842

ÉPÍTÉSHEZ
szükséges 20 köbméter épületfa anyag, 6 köbméter asztalos fa anyag 60.000 darab téglá, 10 tonnás vagon mész, 60 köbméter homok szállításra fuvarral és anélkül fizetési feltételek mellett sürgősen árajánlatokat kérek. Sziv-u. 20. szám. 958

SELYEM
és szalma kalapok olcsón szerezhetők be Matta Anna, Csemeteri-utca 10. szám. 1438

AJTÓK

ablakok, szoba és konyhabutorok, portálok festését és zománcozását olcsón vállalom. Butorokból fércet felolvasztással készítek. Lövinger Dániel mázoló és fényező. Nap-utca 11. sz.

VAN SZERENCSEM
értesíteni a vevő közönséget, hogy Csapó-u. 35. sz. alatti üzletemet építkezés miatt Simonfi-utca 5. számú huszár-utca 5. számú áthelyeztem, hol naponta friss marhahús és borjúhús kapható. Marhahus I. rendű 16 ezer, II. rendű 12 ezer; borjúhús I.-ső rendű 20, II. 16 ezer K. Özv. Vincze Istvánné, mészáros és hentes. 961

DEBRECENSZKY
képzőművész. Halász 8. Kész hencsereket, diványok, bőr- és berzselgarnitúrák állandóan raktáron. Javításokat olcsón készítik. 8a

ARANYAT
ezüstöt, briliánsat és hamis fogakat veszünk. Stassik és Blattner. Csapó-u. 12. 315

VIRAG
minden árban nagy választékban Paczeltnél. Sirkoszu 60.000, csokor 50.000 K. 21a

URHÖLGYEK!
Bálint Margit női divattermében (Péteri-utca 60) készülmények 400.000, kőpenyek 300.000, ruhák 100.000 K-től készülnek. A legkülönlegesebb tavasz-nyári divatlapok állnak rendelkezésére a hölgyeknek. Sziveskedniük megrendelésüket bejelenteni.

NÉMETŰL
tanulhat született német tanerőnél, biztos sikerrel, leggyorsabban, legolcsóbban. (Esti tanfolyam is.) Darabos-u. 7. Kollégium mellett. 657

KIRÁLY
kávét mégis a legjobbak, aromás, zamatos a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható Dégenfeld tér 11. szám. 1283

FIGYELEM!
Gyöződjön meg áraink olcsóságáról és munkám tartósságáról. — Női talp és sarok 30 ezer, férfi 35 ezer. Női fejlelés 85 ezer, férfi 95 ezer. Férfi box cipő 200.000. Női fél fűzős vagy csatos 180.000 korona Jungmál, József kir. herceg-u. 63. 18a

DIVÁNYOK,
hencserek, garnitúrák raktáron. Javításokat vállalom. Szentpéteri. Piac-u. 75. sz. 31a

VIZESUBORKA
különként kapható. — Lindenfeld, Dégenfeld tér 7. sz. 28-a.

RÁDIO-

készülékek és mikatrések legjobbakkal Földvárnyál. Kapható Széchenyi-u. 55. Accumlátorok töltése és javítása. 27a

MAG

garantált petrezselyem 40.000, karaláb 100.000. Kisadag 500, nagyadag 2000 K Paczeltnél. 22a

ÓRA-

ékszerjavítást jótállással, szakszerűen készíti Sreffer János, Batthyány ucca 13. 5

KERESLET

CSEPLŐ SZEKRENYT,
használt, jókarban levőt, 48 collosat, keresek megvételre. Pülep Mór. Jókai-utca 9—a. 908

TÁRSULNÉK

tökeorós urral főtérén, forgalmas divat üzletem, biztos megélhetést nyújt. Szaktudás nem fontos. Írásbeli ajánlatok „Rentabilis” jellegre a kiadóban.

HUSZONÓT-

millió koronát ékszer, vagy más curenz kéziről fogadunk kölcsön adok. Írásbeli ajánlatokat fejezet, idő és kammat tüzetes megjelölésével e lap kiadóhivatalában „Kézizálog” jellegre kérek. 970

LAKÁS

KÖZPONT
közélemben építendő új házban 2 szoba, konyha, előszobás, teljes komfortos lakás lelépéssel kiadó augusztus elsejére. Sziv-u. 20. sz. 952

KÉT
rendbéli csinos egy-egy nagyszoba, előszoba, — konyha, speizből álló szabadrendelkezésű lakás, akár egyben két szobásnak, Árpádtér környékén május elsejére kiadó. Megtudható fodrász üzlet. Csapó-utca 56. 989

EGY
szobás, konyhás albérleti lakást keresek azon naira az Árpádtér közepén. Bercesényi 73. 980

LAKÁSCSERE.
Elcserélném Bauer-telep, Honti-utca 28. számu egy szobás, konyhás lakásomat ugyanolyanért városi lakást. Ut sertés és baromfi tartás meg van engedve, nékem az nem szükséges. Értekezni lehet ugyanott. xxx

SZOBÁS,
konyhás, esetleg két szobás főbérleti lakást május 1. vagy 15-re keresek, lehetőleg a város belterületén. Cím a kiadóban. 977

MODERN

két szép utcai szoba, konyha, speiz átadó. — Ugyanott egy nagy konyha tükör eladó. Késes-utca 10. Hunyadi-utca felől. 938

KIADÓ

magas földszintes helyiség, 5 fél, 11 fél méteres, raktárnak, vagy lakásnak átalakítható. Sziv-utca 14. 967

MODERN

szoba-konyhás, garconnak is alkalmas lakás átadó. Cím a kiadóban.

GYERMEKTELEN

házaspárnál magános nő, esetleg gyermektelen házaspár állandó kvártélyt kap, igen jutányos áron. Kivánatra konyha használatra. — Cím a kiadóban. 949

BUTOROZOTT

szoba kiadó, teljesellátással. Ott kosztosok felvétetnek. Baros 2. 942

KERESEK

egy szoba, konyhás lakást, lelépéssel. Levélbeni ajánlatokat hely és ár megjelöléssel kérek a kiadóba „Lakás” jellegre.

MODERN

öt szobás lakás, mellék helyiségekkel együtt — központban átadó, május 15-re. 858

KÜLÖNBELÁRATU
csinosan butorozott szoba a Főter felebbi helyen garcon embernek elsejére kiadó. Cím a kiadóban. 960

ÜZLETHELYISÉG

berendezéssel, lakással azonnal átadó. — Cím: Csapó-u. 8., Közvetítőbank. 959

MÉSZÁROS,
hentes üzlet, forgalmas helyen, berendezéssel eladó. Cím a kiadóban. 986

HENTES
üzlet, a város legforgalmasabb helyén eladó, vagy társat keres. Cím Vendég-utca 21. 978

EGY
jó forgalmu 2 kementés sütőde házzal együtt eladó, vagy hosszabb időre bérbeadó. Tudakozó: Széchenyi-utca 49. Péküzet.

EGY
sok üzlettel rendelkező debreceni bank részvénytöbbsége eladó. Ajánlatokat írásban kérek „Közvetítőbank R. T.” jellegre e lap kiadó hivatalában. 966

ÜZLET
helyiséget keresek, lehetőleg a főtéren. Ugyanott díjazok. Cím: Telefon 10—18. 963

JÓFORGALMU

helyen vendéglő eladó. Azonnal átvehető. Nyugoti-u. 14

ELADÁS

EGY
ablak tokkal, — Wertheim szekrény, üveg-szekrény (vitrin), nagy tükör (borbélynak) olcsón eladó. Kétmalom-u. 16. sz.

KÜLÖNLEGES

művészies háló, Vitrin, kredenc, tükörök, fotolekkel, diványok, képek, sürgősen olcsón eladó. Asztalos munkát vállalok. Széchenyi-u. 6. sz., Klein. 990

ELADÓ

Kutszivattyu, konyhakredenc és asztal. Darabos-u. 61. 955

HÁROM

házhely (800 öf) a Csapókert szélén eladó. — Darabos-u. 61. 954

KETTŐ

butorozatlan szobát konyhával albérletbe keres fiatal házaspár. Cím a kiadóban. 627

ELADÓ

Cserepes-u. 7. ház, olcsó árért. József kir. h. utca 6. sz. 941

KÉT

darab ártal 70—80 kilós, félhizásban levő malac eladó. Erzsébet-ut 15. 931

ELADÓ

tízodes mérleg sujjal és egy erős targonca. Teleki 59. 950

CSEPLŐGARNITURA
személy autó eladó. — Arany János-utca 37. — Ehrenreich. 893

LEGUJABB

selyem- és szalmakalapok 120.000 koronáért szerezhetők be Turynánál. Pacsirta-utca 41.

ZONGORA

eladó, vagy bérbe kiadó. Kőlcsey 17. 956

BONTÁSBÓL

kikerült, teljesen kifogástalan üveg és tele ajtók, cserepek eladók. — Varga-u. 11. 972

INGATLAN

HOMOK-

kert, Kiss Áron-utca 12. sz. ház 1224 négy-szögletes talken 2 szoba azonnal beköltözhető lakással eladó. Értekezni Késes-utca 26. üzlet. 746

ELADÓ

József kir. herceg-utca 34. számú ház, négy szobás, fürdőszobás, beköltözhető lakással. — Kettőszázhatvan millió koronáért. Kizárólagos megbízott a Máté iroda Széchenyi-u. 55. 851